

19 IV 1943
POWSTANIE
W GETCIE
WARSZAWSKIM

Bierzemy udział w akcji *Żonkile*

Organizator akcji *Żonkile*:

AKCJA SPOŁĘCZNO-EDUKACYJNA „ŻONKILE”

- Akcja organizowana 19 kwietnia z okazji rocznicy wybuchu powstania w getcie warszawskim.
- Organizatorem jest Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN.

Źródło: <https://www.polin.pl/pl/zonkile>

DLACZEGO ŻONKILE?

- **Marek Edelman**, który przeżył likwidację getta, przez lata pielęgnował pamięć o wydarzeniach z 1943 roku. Do końca życia w rocznicę powstania przychodził pod Pomnik Bohaterów Getta, by oddać hołd poległym towarzyszom. Wraz z nim przychodziło coraz więcej ludzi z **żółtymi kwiatami**.
- „Żółty żonkil jest symbolem zbiorowej pamięci. My wszyscy, którzy chcieliśmy pamiętać, zanosiliśmy na Muranów żonkile.” – powiedziała Paula Sawicka, psycholożka, była nauczycielka akademicka, związana z opozycją demokratyczną. Wspólnie z Markiem Edelmanem napisała książkę "I była miłość w getcie".

„ŁĄCZY NAS PAMIĘĆ”

- Akcji towarzyszy hasło „Łączy nas pamięć”.
- Pamięć o przeszłości nadaje nam wspólną tożsamość.

GETTO WARSZAWSKIE

- Plany utworzenia getta w Warszawie pojawiły się już wiosną 1940 r. Początkowo oficjalnym powodem była chęć zatrzymania epidemii tyfusu. Odgrodzenie Żydów od reszty miasta poprzedzone było procesem izolowania ludności żydowskiej – zakaz wstępu do „aryjskich” restauracji. W marcu 1940 roku podczas świąt wielkanocnych doszło do antyżydowskiego pogromu, który miał uzasadniać stworzenie getta. 2 października 1940 r. zostało utworzone getto warszawskie. Do jego zamknięcia doszło 16 listopada 1940 r. Za opuszczenie wyznaczonego obszaru zamieszkania groziła kara śmierci.
- Największymi problemami w getcie były: głód, choroby zakaźne, zła sytuacja sanitarna, niewolnicza praca i kontrybucje nakładane przez władze niemieckie.
- (źródło: <https://1943.pl/historiagw/>)

DZIEŃ POWSTANIA

- Rankiem 19 kwietnia 1943 r., kiedy Niemcy przystąpili do ostatecznej likwidacji getta, zostali ostrzelani przez grupy żydowskiej konspiracji zbrojnej – Żydowskiej Organizacji Bojowej (ŻOB) i Żydowskiego Związku Wojskowego (ŻZW). Najcięższe walki stoczono w okolicy Placu Muranowskiego, gdzie znajdował się sztab ŻZW oraz w rejonie ulic Zamenhofa i Franciszkańskiej, gdzie walczył ŻOB.
- Walka ŻOB trwała do połowy maja.

(źródło: <https://1943.pl/historiagw/>)

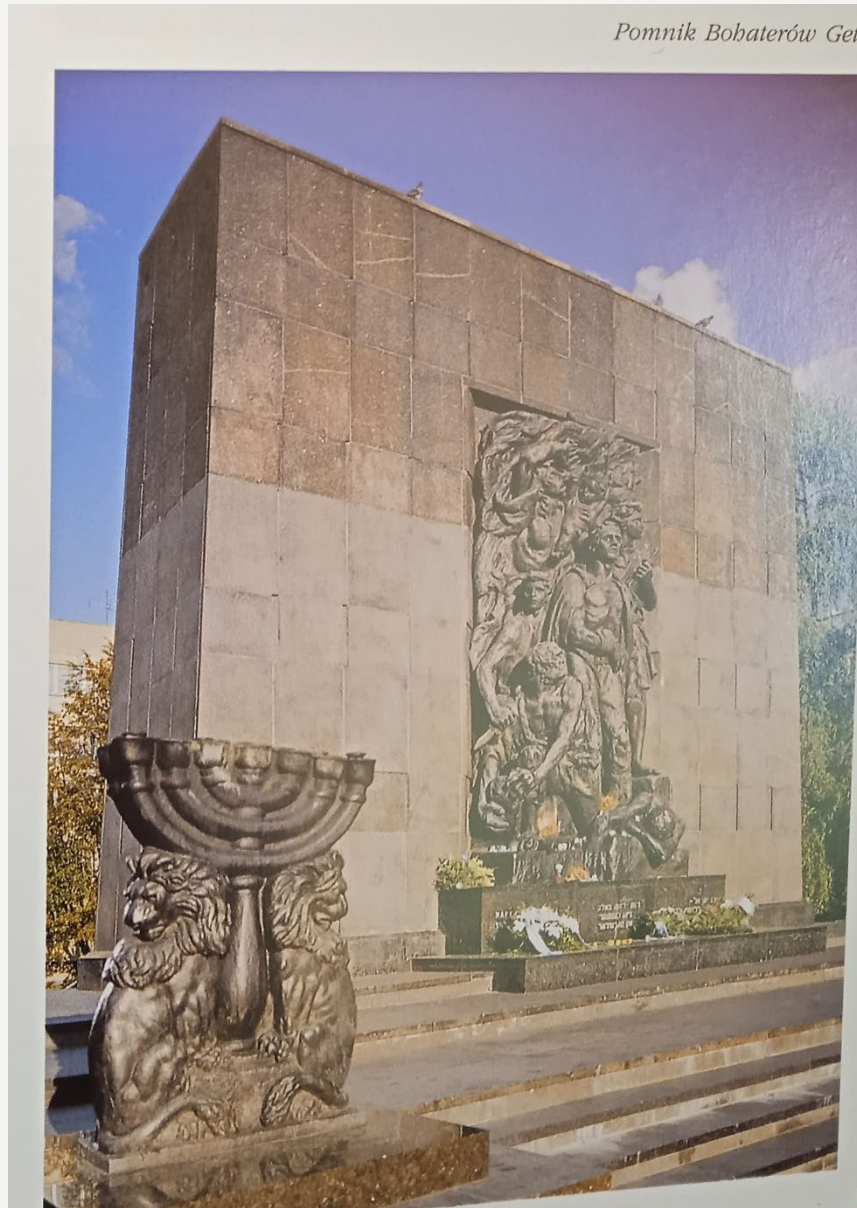
MIEJSCA PAMIĘCI W WARSZAWIE

Pomnik Umschlagplatz na Trakcie Męczeństwa i Walki Żydów

Źródło: Jan H. Zawada, *Warszawa*, Wydawnictwo Kluczyński, s. 31.

MIEJSCA PAMIĘCI W WARSZAWIE

Pomnik Bohaterów Getta

Źródło: Jan H. Zawada, *Warszawa*, Wydawnictwo Kluczyński, s. 31.

JAK MOŻEMY SIĘ WŁĄCZYĆ W AKCJĘ?

W jaki sposób klasa może wziąć udział w akcji?

- wykonanie żonkili z gotowych szablonów;
- wykonanie plakatów upamiętniających rocznicę powstania;
- obejrzenie filmów;
- szablony żonkili, linki do filmów znajdują się na stronie: <https://polin.pl/pl/akcja-zonkile-2021-szkoly-biblioteki-instytucje> ;
- przeczytanie opowiadań – w zakładce dla klas 1-3 <https://polin.pl/pl/akcja-zonkile-2021-szkoly-biblioteki-instytucje> Opowiadanie autorstwa J. Bednarek można także odczytać w klasach 4;
- Wasze pomysły 😊.
- Zdjęcia gotowych prac wysyłamy na maila: malgorzata.kutkiewicz@psp24.opole.pl lub magdalena.szuszkowska@psp24.opole.pl

PAMIĘTAJMY

Łączy nas pamięć

